

Developing a Model of the Factors Affecting the Expansion of Endowments and the Entry of Donors into Sports Based on Developing Justice in Sports and Promoting Community Health

Sarah Amiri-Paryan¹ , Ali Asghar Doroudian^{1*} , Habib Honari² , Ali Mohammad Safania³

1- Department of Sports Management, Faculty of Humanities, North Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

2- Department of Sports Management, Faculty of Physical Education and Sports Sciences, Allameh Tabatabaiee University, Tehran, Iran.

3- Department of Sports Management, Faculty of Humanities, Tehran Research Sciences Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

*Correspondence should be addressed to Dr. Ali Asghar Doroudian; Email: A.Doroudian@iau_tnb.ac.ir

Article Info

Received: Feb 22, 2021

Received in revised form:

Apr 11, 2021

Accepted: May 15, 2021

Available Online: Jun 22, 2022

Keywords:

Endowment

Health

Physical activity

Social participation

Abstract

Background and Objective: One of the most important issues to be considered is the role of endowments and charity affairs in meeting the cultural, sports, social and economic needs of the society. To what extent that endowment can be useful in solving the problems and flourishing of the country's sports, requires deeper examination of issues by experts particularly the experts in the field of sports. The purpose of this study was to present a model of the factors affecting the expansion of endowment in the field of sports.

Methods: The research is applied in terms of purpose and quantitative in terms of method. The statistical population included experts in this field and the Health Donors Association and the School-Building Donors Association, who were directly familiar with the challenges and ways of introducing donors into sports. The sampling method included non-probability sampling, with purposeful selection and with maximum 20 varieties or incongruity. Based on this, 360 participants were selected as the sample population. The research instrument included a questionnaire extracted from the previous studies and review of theoretical foundations, the validity of which was proved by 7 experts and its reliability was found based on Cronbach's alpha test to be at the desired level. In this study, all ethical considerations were observed and no conflict of interest was reported by the authors.

Results: Based on the results of confirmatory factor analysis, the factor loads of the constituent factors were higher than 0.4 and were approved. Also, the evaluation indicators of the totality of the structural equation model according to the desired range of these indicators, in general, indicate that the hypothetical model developed by the research data is supported. In other words, the fit of the data to the model is established and all indicators except for the Chi-square ratio to the degree of freedom, are indicative of the desirability of the measurement model of the donor entry model in sports.

Conclusion: The arrival of donors can be a good investment to build provincial sports facilities in all parts of the country so that all members of the society can use these places equally. With the aim of developing its various dimensions, this requires links with other institutions such as those in economy, health, education system at the level of governance and policy-making, to apply practical and appropriate models by learning about the sports policies.

 <https://doi.org/10.22037/jrrh.v8i2.33967>

Please cite this article as: Amiri-Paryan S, Doroudian AA, Honari H, Safania AM. Developing a Model of the Factors Affecting the Expansion of Endowments and the Entry of Donors into Sports Based on Developing Justice in Sports and Promoting Community Health. Journal of Pizhūhish dar dīn va salāmat. 2022;8(2):20-35. <https://doi.org/10.22037/jrrh.v8i2.33967>

Summary

Background and Objective

One of the most important issues to be considered today is the role of endowments and charitable affairs in meeting the cultural, sports, social and economic needs of society. According to the findings of Asadi *et al.*, the inclusion of sports, which is considered socio-cultural, as a benevolent goal, reinforces the government's position on the importance of sports and provides an opportunity to bridge the funding gap with private support (1). The extent to which endowment can be useful in resolving the shortages and flourishing of the country's sport requires in-depth discussion of experts particularly the experts in the field of sport at the macro level and its application in the country's strategic policies and plans. In our country, many studies have been conducted on the management and development of endowments, but so far no reliable research has been conducted on endowment in sports and the consequences of the entry of benefactors into the sports, and the lack of practical patterns is evident in this regard; This research aimed to address the ways in which benefactors enter sports in order to provide solutions and consequences to take a step toward informing the benefactors about the impact of their contributions in the development of sports. Therefore, the aim of this study was to examine the ways benefactors can contribute to sports to present strategies and examine its effects and inform the benefactors about the effect of their contributions to the development of sports. Therefore, this study is aimed at presenting a model of the factors affecting the development of endowment and the entry of benefactors into the field of sports.

Methods

Compliance with ethical guidelines: In order to observe the ethical principles of the research, the participants were informed about the questioners along with organizational affiliation and the purpose of the research and use of the results of the research. Filling out questionnaires by people outside the promised statistical population, data making and entering fake and distorted data into the research were strictly avoided. The privacy of the participants was fully respected. They were assured that the collected data would be kept confidential and in order to gain more trust, a documentary called "Data Confidentiality Criteria" was attached to the questionnaire and the

end of the thesis.

The present study is applied in terms of purpose, correlational in terms of method, field-based in terms of data collection method and prospective in terms of time. The statistical population of the study included the experts who were directly dealing with the challenges and approaches of attracting benefactors in Iranian sports in The Iranian Association of Philanthropists, School-Building Philanthropists Association, Association of Special Diseases Protection Donors, Ministry of Sport, Federations and National Olympic Committee. In this study, due to the uncertain number of the sample population, based on Morgan's table, 370 samples were selected. Also, in order to develop the research instrument in the quantitative section, the identified factors from the study of documents and interviews with elites were arranged in the form of a five-point likert scale questionnaire. In the next step, by deeper examination of the theoretical foundations and previous studies, and by combining past concepts, researcher's experiences and experts' opinions, the collected data were analyzed and finally the model was developed. Statistical analysis was performed using descriptive and inferential tests.

Results

Based on the results of analysis, the confirmatory factor loads of the constituent factors were higher than 0.4, which is confirmed. The role of mass media in the development of public sport in the country and its strategies was named the first, underlying factors the second, intervening factors the third factor, strategies the fourth factor, consequences the fifth factor and the pivotal phenomenon the sixth causal factor. Also, the indicators related to evaluation of the totality of the structural equation model according to the desired scope of indicators, in general, indicate that the assumed model developed based on the research data is supported.

Conclusion

The entry of benefactors into the sports can be a suitable form of attracting capital so that standard sports spaces are built in all parts of the country and all members of society use these places equally. With the aim of developing its various dimensions, this requires links with other institutions such as those in economics, health, educational system at the level of governance and policy making in order to use practical and appropriate models by learning sports policies. Seyed Bagheri and Sharifian believe that the

factor of state law is the most important factor and sports management is the least serious barrier to the lack of financial support for championship sports by private companies (1). Khosravizadeh et al. stated that barriers to investment and private sector participation in sports are faced with legal factors (2). The results obtained by Yaghoubi et al. cover categories such as volunteer behavior, development of university sports equipment, development of sports spaces in universities, offering discount to students, and financial support, which are not in line with the findings of the present study (3). According to the results, it is suggested that fundraising through donors be prioritized by the Ministry of Sports and Youth and a suitable program for attracting donors be used in this regard based on the experiences of the Ministry of Education and the Ministry of Health.

Acknowledgements

The esteemed officials of the Islamic Azad University, North Tehran Branch, the esteemed advisors and all the loved ones who cooperated in the implementation of this research.

Ethical considerations

This article is obtained from the doctoral dissertation of the first author, which was registered in the Islamic Azad University, North Tehran Branch on 06/29/1399 with the number 13887.

Funding

According to the authors, this research was not sponsored and was done at the personal expense of the authors.

Conflict of interest

The authors of the article did not report any conflict of interest in this study.

Authors' contribution

Writing the article draft: first Author; Supervisors: second and third authors; and consulting professor: fourth author.

References

1. Seyed Bagheri S, Sharifian I. Identifying and prioritizing the financial barriers of private companies to sports-heroism. *Research in Sports Management and Motor Behavior*. 2017;7(13):55-66.
2. Khosravizadeh E, Bahrami A, Haghdadi A. Investment and involvement barriers of private sector in Markazi province sport. *Sport Management Studies*. 2014;6(24):207-22.

3. Yaghobi A, Pourkiani M, Emami F, Alavi SH. Providing a Qualitative Model of Factors Affecting the Attraction of the Country's Student Sports Donors (Based on foundation data theorizing). *Research on educational Sport*. 2021;8(21):59-8

4. Asadi M, Barati Moghadam B, Naghavikoljahi M. The relationship between dimensions of Islamic lifestyle and happiness among the students of Kharazmi University. *Islam And Health Journal*. 2015;2(1):33-8.

سياسة تعزيز العوامل المؤثرة في الإقبال على الوقف و تعزيز دور المؤسسات الخيرية في الرياضة من أجل بسط العدالة الرياضية و الإرتقاء بصحة المجتمع

سارا أميري بريان^١، علي أصغر دروديان^٢، حبيب هنري^٣، علي محمد صفانيا^٤

١- قسم الإدارة الرياضية، كلية العلوم الإنسانية، فرع شمال طهران، جامعة آزاد الإسلامية، طهران، إيران.

٢- قسم الإدارة الرياضية، كلية العلوم الرياضية، جامعة العلامة الطباطبائي، طهران، إيران.

٣- قسم الإدارة الرياضية، كلية العلوم الإنسانية، فرع العلوم والدراسات، جامعة آزاد الإسلامية، طهران، إيران.

* المراسلات الموجهة إلى الدكتور علي أصغر دروديان؛ البريد الإلكتروني: A.Doroudian@iau_tnb.ac.ir

معلومات المادة

الوصول: ١٠ رجب ١٤٤٢

وصول النص النهائي: ٢٨ شعبان ١٤٤٢

القبول: ٣ شوال ١٤٤٢

النشر الإلكتروني: ٢٢ ذي القعدة ١٤٤٣

الملخص

خلفية البحث وأهدافه: تعتبر دراسة تأثير دور الوقف الديني والأعمال الخيرية في تعزيز وتنمية الشؤون الثقافية، والرياضية، والإجتماعية، والإقتصادية، من أهم القضايا التي يجب الإهتمام بها والتركيز عليها. فدراسة دور الوقف الديني وتأثيره على التنمية الرياضية وتفعيل الطاقات والمواهب الرياضية، أمر في غاية الأهمية ولا بد للمعنيين بهذا المجال من إيلاء الإهتمام اللازم بهذا الأمر الحيوي. تسعى هذه الدراسة إلى بلورة الدور الذي يمكن أن يلعبه الوقف الديني والمؤسسات الخيرية في تطور الرياضة وتنمية الطاقات الرياضية.

منهجية البحث: تعتمد هذه الدراسة على المنهجية التطبيقية وتعتمد الكمية. أما الإستبيان فقد أجري على المتخصصين في هذا الشأن والجمعية الخيرية ونادي بناء المدارس الخيرية. فقد أجريت مقابلات مع هؤلاء بشكل مباشر وتمت دراسة التحديات والمشاكل التي تواجهها المؤسسات الخيرية في دخول هؤلاء الأفراد في هذا المجال. أما العينات فقد اختيرت بشكل عشوائي من بين عشرين عينة مختلفة. اعتمدت الدراسة على آراء ٣٦٠ شخصا من بين المشاركين في الإستبيان. أما أدوات البحث فقد شملت الإستفتاء والإستبيان الذي اعتمدته الدراسات المعنية بالشؤون الرياضية. وقد قام سبعة من المتخصصين في العلوم الرياضية بدراسة المبادئ الأساسية لهذا المجال وأثبتت نجاعتها في تحليل كرونباخ. تمت مراعاة جميع الموارد الأخلاقية في هذا البحث وإضافة الى هذا فإن مؤلفي البحث لم يشيروا الى أي تضارب في المصالح.

المعطيات: تشير نتائج البحث أنّ العامل المحفز الذي يبحث على العمل يشكل ٠/٤ بالمئة و هو ما تقرّر به الدراسة. كما أنّ المؤشرات البحثية التي بحثت صياغة الدراسة بالنظر إلى الأهداف، تشير إلى أنّ الأنموذج المصاغ عبر المعطيات هو أنموذج صائب تماماً. بتعبير آخر تحليل المعطيات تابع للأنموذج و كل المؤشرات سوى مؤشر كاي اسكوثر تشير إلى ضرورة و نجاعة دخول المؤسسات الخيرية في الساحة الرياضية.

الاستنتاج: يمكن أن يؤدي دخول المؤسسات الخيرية في الساحة الرياضية و إطلاق مشاريع رياضية إلى جذب الإستثمار وتعزيز البنية التحتية الرياضية على مستوى البلاد؛ وتمكن جميع المواطنين من الاستفادة من هذه المشاريع والإمكانات على حد سواء. لكن هذا الهدف لا يتحقق إلا بمشاركة المؤسسات الأخرى كالمؤسسات الإقتصادية، والصحية وغيرها. فالمؤسسة الرياضية لا بد لها من إتخاذ سياسات صارمة ودقيقة على مستوى البلد حتى تتمكن من الإزدهار والنمو وإطلاق الطاقات الرياضية.

يتم استناد المقالة على الترتيب التالي:

Amiri-Paryan S, Doroudian AA, Honari H, Safania AM. Developing a Model of the Factors Affecting the Expansion of Endowments and the Entry of Donors into Sports Based on Developing Justice in Sports and Promoting Community Health. Journal of Pizhūhish dar dīn va salāmat. 2022;8(2):20-35. <https://doi.org/10.22037/jrrh.v8i2.33967>

تدوین الگوی عوامل مؤثر بر گسترش وقف و ورود خیران به ورزش با رویکرد توسعه عدالت ورزشی و ارتقای سلامت جامعه

سارا امیری پریان^۱، علی اصغر درودیان^{۱*}، حبیب هنری^۲، علی محمد صفانیا^۳

۱- گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم انسانی، واحد تهران شمال، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.
 ۲- گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران.
 ۳- گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم انسانی، واحد علوم و تحقیقات تهران، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.
 *مکاتبات خطاب به دکتر علی اصغر درودیان؛ رایانامه: A.Doroudian@iau_tnb.ac.ir

اطلاعات مقاله

دریافت: ۴ اسفند ۱۳۹۹

دریافت متن نهایی: ۲۲ فروردین ۱۴۰۰

پذیرش: ۲۵ اردیبهشت ۱۴۰۰

نشر الکترونیکی: ۱ تیر ۱۴۰۱

چکیده

سابقه و هدف: یکی از مهم‌ترین مسائلی که امروزه باید به آن توجه داشت تأثیر نقش وقف و امور خیریه در تأمین نیازهای فرهنگی، ورزشی، اجتماعی و اقتصادی جامعه است. اینکه وقف تا چه حد می‌تواند در رفع کمبودها و شکوفایی ورزش کشور مفید واقع شود، نیازمند بحث و بررسی عمیق صاحب‌نظران و کارشناسان حوزه ورزش است. هدف از انجام پژوهش حاضر ارائه الگوی عوامل مؤثر بر گسترش وقف و ورود خیران در حوزه ورزش بود.

روش کار: این پژوهش از نوع کاربردی و به لحاظ راهبردی کمی است. جامعه آماری شامل صاحب‌نظران این حوزه و مجمع خیران سلامت و انجمن خیران مدرسه‌ساز بود که به‌طور مستقیم با چالش‌ها و رهیافت‌های ورود خیران در ورزش آشنایی داشتند. روش نمونه‌گیری به‌صورت غیراحتمالی با انتخاب هدفمند و با حداکثر بیست تنوع یا ناهمگونی بود. بر این اساس ۳۶۰ نفر نمونه پژوهش در نظر گرفته شدند. ابزار پژوهش شامل پرسش‌نامه مستخرج از مطالعات و بررسی مبانی نظری بود که هفت نفر از متخصصان روایی آن را تأیید کردند و پایایی آن با آزمون آلفای کرونباخ در حد مطلوب به اثبات رسید. در این پژوهش همه موارد اخلاقی رعایت شده است و مؤلفان مقاله تضاد منافی گزارش نکرده‌اند.

یافته‌ها: بر اساس نتایج تحلیل عامل تأییدی بارهای عاملی عوامل تشکیل‌دهنده بالاتر از ۰/۴ بود که تأیید می‌شود. همچنین شاخص‌های ارزیابی کلیت الگوی معادله ساختاری با توجه به دامنه مطلوب این شاخص‌ها در مجموع بیانگر این است که الگوی مفروض تدوین شده توسط داده‌های پژوهش حمایت می‌شود. به عبارت دیگر، برآزش داده‌ها به الگو برقرار است و همگی شاخص‌ها جز شاخص نسبت کای اسکوتر به درجه آزادی دلالت بر مطلوبیت الگوی اندازه‌گیری الگوی ورود خیران در ورزش دارد.

نتیجه‌گیری: ورود خیران به ورزش می‌تواند نوعی جذب سرمایه مناسب باشد که فضاهای ورزشی استاندارد در همه نقاط کشور ساخته شود و همه احاد جامعه به‌صورت مساوی از این اماکن استفاده نمایند. این امر با هدف توسعه ابعاد مختلف آن نیازمند پیوند با نهادهای دیگر از جمله اقتصاد، بهداشت و سلامت، نظام تربیتی در سطح حاکمیت و سیاست‌گذاری است تا با یادگیری سیاست‌های ورزشی الگوهای کاربردی و متناسب را به کار گرفت.

استناد مقاله به این صورت است:

Amiri-Paryan S, Doroudian AA, Honari H, Safania AM. Developing a Model of the Factors Affecting the Expansion of Endowments and the Entry of Donors into Sports Based on Developing Justice in Sports and Promoting Community Health. Journal of Pizhūhish dar dīn va salāmat. 2022;8(2):20-35. <https://doi.org/10.22037/jrrh.v8i2.33967>

مقدمه

فرصتی برای پرکردن شکاف بودجه با پشتیبانی خصوصی فراهم می‌کند. با توجه به اینکه ضرورت فعالیت‌های ورزشی با توجه به کارکردهای روان‌شناختی و اجتماعی سازنده‌اش در قشرهای مختلف و با هر رده سنی بر کسی پوشیده نیست، از این رو ارزش ورزشگاه یا باشگاه‌سازی کمتر از ارزش مدرسه‌سازی و بیمارستان‌سازی نیست و چه بسا با ایجاد فضاهای ورزشی، نیاز به فضاهای درمانی و اردوگاه‌های ترک اعتیاد و غیره کاهش می‌یابد (۵). همچنین، از دیگر قسم‌های وقف ورزشی که امروزه در بین قهرمانان ورزشی رواج یافته، وقف، نذر و اهدای مدال‌ها، جام‌ها و احکام قهرمانی است؛ کار خیری که ضمن جاودانه‌ساختن نام و یاد این ورزشکاران در دل تاریخ، منجر به ترغیب و تشویق جوانان به سمت و سوی ورزش خواهد شد (۶).

در کشور ما پژوهش‌های فراوانی در زمینه مدیریت و توسعه وقف انجام شده است. در بررسی مشارکت در امور خیریه و وقف به توصیف وضعیت وقف در حوزه‌های مختلف پرداخته شده است. همچنین تحقیقات در حوزه ورزش روزبه‌روز در حال گسترش است. طرح حسن‌شاهی و همکاران درباره راهکارهای گسترش فرهنگ وقف در توسعه اماکن ورزشی در کرمان و همچنین طرح قهرمان تبریزی و محمدی که به بررسی راهکارهای ممکن جهت ورود خیران در بخش ورزش در استان کرمان پرداخته است به اولویت‌بندی راهکارها منجر شده که به ترتیب اولویت عبارت است از: راهکارهای فرهنگی، راهکارهای انگیزشی، راهکارهای آموزشی و راهکارهای اداری-ساختاری (۷). در همین زمینه، یکی از برنامه‌های راهبردی اداره کل تربیت بدنی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری توسعه فرهنگ مشارکت خیران در ساخت اماکن ورزشی دانشگاهی و جذب حامیان مالی تیم‌های ورزشی دانشگاه جهت توسعه فضاهای ورزشی است (۸).

خیران با توجه به نقش محوری ورزش در توسعه سلامت به حمایت از آن می‌پردازند؛ زیرا مشارکت و حمایت از ورزش به‌عنوان یک مفهوم بر سلامت جامعه اثرگذار است (۹). نکته مهم درباره خیران ورزشی که بحث‌برانگیز است درگیری عاطفی آنان است. این درگیری عاطفی می‌تواند تأثیرات منفی بر ورزش و احتمالاً بر منافع خارجی آن داشته باشد (۱۰). افروزه و همکاران در بررسی عوامل مؤثر بر جذب خیران و واقفان در ورزش گزارش کرده‌اند که مؤلفه اخلاق‌گرایی با سه مقوله احترام، مسئولیت اجتماعی و سرمایه اجتماعی؛ مؤلفه فرهنگ‌سازی با دو مقوله تعریف‌سازی و شرعی‌نگری؛ مؤلفه

یکی از مهم‌ترین مسائلی که امروزه باید به آن توجه داشت تأثیر نقش وقف و امور خیریه در تأمین نیازهای فرهنگی، ورزشی، اجتماعی و اقتصادی جامعه است. اینکه وقف تا چه حد می‌تواند در رفع کمبودها و شکوفایی ورزش کشور مفید واقع شود، نیازمند بحث و بررسی عمیق صاحب‌نظران و کارشناسان حوزه ورزش در سطح کلان و اعمال آن در سیاست‌ها و برنامه‌های راهبردی کشور است. یکی از مسائل مرتبط و ضروری افراد در هر جامعه‌ای موضوع سلامت است. تعریف سلامت از نگاه سازمان جهانی بهداشت حالتی از رفاه کامل جسمانی، روانی، اجتماعی و معنوی است که صرفاً به نداشتن بیماری منحصر نیست و قرابت زیادی با سلامتی دارد که به‌دنبال داشتن سبک زندگی اسلامی رخ می‌دهد (۱). اگرچه سبک زندگی اسلامی مولد ابعاد مختلف سلامتی است، سلامت یا فقدان آن می‌تواند از عوامل تسهیل‌کننده یا بازدارنده تحقق سبک زندگی اسلامی نیز باشد (۲). از سوی دیگر، از عواملی که موجب توزیع عادلانه امکانات و زیرساخت‌ها در بین قشرهای مختلف به‌ویژه در بخش وقف و خیران می‌باشد، عدالت است. عدالت از جذاب‌ترین مفاهیم در طول تاریخ بشر و یکی از بزرگ‌ترین آرمان‌های بشری است که توجه تمامی ادیان و مکاتب مادی و الهی را به خود جلب کرده است و قیام‌ها و نهضت‌های بزرگی برای نیل به عدالت فراگیر شکل گرفته است. در میان ادیان الهی دین اسلام توجه ویژه‌ای به مقوله عدالت دارد و اساساً هدف از ارسال رسل را اقامه قسط و عدل اعلام می‌نماید: «لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ» (۳). در کلام رسول خدا (ص) یک ساعت دادگری بهتر از عبادت هفتاد سال با شب‌زنده‌داری و روزه‌داری است (۴). در همین زمینه یکی از شیوه‌های باارزش در تأمین مالی مراکز و خدمات عمومی که نقش مؤثری در سلامت و رفع محرومیت و توسعه عدالت اجتماعی دارد، استفاده از فرهنگ وقف و جذب خیران است. روگر^۱ معتقد است گنجاندن ورزش که فرهنگی اجتماعی محسوب می‌شود خود به‌عنوان هدفی خیرخواهانه، موضع دولت را مبنی بر اهمیت ورزش تقویت می‌کند و

^۱ Roger

به صورت محرمانه نگهداری شود و به منظور جلب اعتماد هر چه بیشتر، مستندی به نام مستند «ضوابط محرمانگی داده‌ها» به پرسش‌نامه و سپس در انتهای پایان‌نامه پیوست شد.

پژوهش حاضر از نظر هدف کاربردی، از نظر راهبردی کمی، از جهت مسیر اجرا همبستگی، از نظر گردآوری داده‌ها میدانی و از نظر زمان آینده‌نگر است. جامعه آماری پژوهش صاحب‌نظران و کارشناسانی بودند که به نوعی به طور مستقیم با چالش‌ها و رهیافت‌های جذب خیران در ورزش ایران در انجمن خیران ایران، انجمن خیران مدرسه‌ساز، انجمن خیران حمایت از بیماری‌های خاص، وزارت ورزش، فدراسیون‌ها و کمیته ملی المپیک سروکار داشتند. در این تحقیق با توجه به نامشخص بودن تعداد جامعه، بر اساس جدول مورگان ۳۷۰ نفر نمونه پژوهش در نظر گرفته شدند. همچنین جهت تدوین ابزار تحقیق در بخش کمی، عامل‌های شناسایی‌شده از مطالعه اسناد و مصاحبه‌هایی که با افراد نخبه صورت گرفت در قالب یک پرسش‌نامه پنج‌لیکرتی تنظیم شد. جهت تدوین ابزار تحقیق با استفاده از روش اسنادی شامل بررسی اسناد و مدارک، گزارش‌های مستند، مقالات علمی معتبر و تارنماهای معتبر به بررسی مبانی نظری و پیشینه تحقیقات درباره توسعه ورزش در کشور و ارگان‌های مختلف پرداخته شد. در گام بعدی با مطالعه عمیق‌تر مبانی نظری و تحقیقات پیشین و همچنین از ترکیب مفاهیم گذشته، تجربیات پژوهشگر و نظرات صاحب‌نظران به تجزیه و تحلیل داده‌ها و در نهایت طراحی الگو اقدام شد. سپس الگوی طراحی‌شده در اختیار چند نفر از صاحب‌نظران قرار گرفت و پس از دریافت پیشنهادها و نظرات آنان درباره طبقه‌بندی مقوله‌ها و مفاهیم، الگوی نهایی خیران در ورزش طراحی شد. سپس بر مبنای الگوی مذکور، به تدوین پرسش‌نامه زوجی بین مؤلفه‌ها اقدام شد. پس از جمع‌آوری پرسش‌نامه‌ها با استفاده از آزمون فریدمن^۱ به اولویت‌بندی مؤلفه‌ها در هر بخش الگو پرداخته شد. همچنین روایی محتوایی این پرسش‌نامه با استفاده از نظرات هفت تن از استادان دانشگاه بررسی شد. تجزیه و تحلیل آماری در دو قسمت توصیفی و استنباطی صورت گرفت. برای اکتشاف و دسته‌بندی عوامل از تحلیل عاملی اکتشافی و برای تأیید عوامل از تحلیل عاملی تأییدی و در نهایت برای تحلیل وضعیت عوامل از آزمون تی‌تک نمونه‌ای^۲

حقوقی با سه مقوله اقلیت‌سازی، شفافیت و تسریع و مؤلفه آموزش با سه مقوله عمومی، تخصصی و سازمانی می‌تواند بیشترین تأثیر را در جذب خیران و واقفان داشته باشند (۱). خادم خیریه ورزشی را در حوزه زنان بسط داده و در پژوهشی با عنوان شناسایی و الگوسازی عوامل مؤثر بر جذب منابع خیریه و وقف به ورزش زنان به اولویت‌بندی متغیرهای ورود خیران در ورزش زنان پرداخته است که به ترتیب عبارت است از متغیر ساختاری و سیاسی، متغیر حقوقی و نظارتی، متغیر ارتباطی و فرهنگی و ابعاد مالی و سرمایه‌ای، فیزیکی و ساختاری و دانشی و فناوری نیز به طور معنی‌داری تبیین‌کننده متغیر وابسته جذب منابع وقف و کمکی هستند (۱۱). از آنجایی که تا کنون تحقیقات قابل اتکایی در زمینه وقف ورزشی و پیامدهای ورود خیران به بحث ورزش صورت نگرفته و همچنین فقر الگوهای کاربردی در این جهت مشهود است؛ این پژوهش بر آن است به راه‌های ورود خیران به ورزش بپردازد تا با معرفی راهکارها و پیامدهای آن گامی در جهت آگاه‌سازی خیران و تأثیر کمک‌های آنان در توسعه ورزش بردارد. امید است این تحقیق بتواند زمینه‌ساز کمک به مواردی همچون شناسایی، هدایت ورود خیران ورزش‌یار، بررسی و شناخت انواع گوناگون امور خیریه در ورزش، بررسی و شناسایی چالش‌های حوزه خیریه و اثرات منفی آن و به حداقل رساندن آنها، شناسایی تأثیر فعالیت‌ها و رویدادهای ورزشی بر صلح و آشتی ملت‌ها و دولت‌ها و در نهایت افزایش تأثیر خیریه بر توسعه و گسترش ورزش بشود. با توجه به مطالب بیان‌شده محققان در صدد پاسخ به این سؤال بودند که الگوی ورود خیران دارای چه عواملی و چگونه است؟

روش کار

پیروی از اصول اخلاق پژوهش: به منظور رعایت اصول اخلاقی پژوهش، معرفی پرسشگران به همراه وابستگی سازمانی و هدف از انجام پژوهش و زمینه‌های استفاده از نتایج آن مواردی بود که پرسش‌شوندگان در جریان قرار گرفتند. از پرکردن پرسش‌نامه‌ها توسط افرادی خارج از جامعه آماری وعده داده شده، داده‌سازی و ورود داده‌های جعلی و تحریف شده به پژوهش به شدت پرهیز گردید. حریم خصوصی پرسش‌شوندگان کاملاً رعایت شد. به پرسش‌شوندگان اطمینان داده شد که داده‌های گردآوری شده

^۱) Friedman test

^۲) One Sample T-Test

استفاده شد.

یافته‌ها

یافته‌های تحقیق در بخش اطلاعات توصیفی متغیرهای جمعیت‌شناختی نشان داد ۶۹/۴ درصد از نمونه آماری متأهل و ۳۰/۶ درصد مجرد بودند. همچنین ۷/۹ درصد سن کمتر از ۳۰، ۴۴/۶ درصد سن بین ۳۰ تا ۴۰، ۴۰/۳ درصد سن بین ۴۱ تا ۵۰ و ۷/۲ درصد سن بالاتر از ۵۰ داشتند. نتایج میزان تحصیلات نشان داد که ۱۷/۸ درصد از نمونه آماری تحصیلات کاردانی، ۲۹/۴ درصد کارشناسی، ۳۱/۱ درصد کارشناسی ارشد و ۲۱/۷ درصد فوق دکتری داشتند.

جدول (۱) میزان تفاوت بین دو ماتریس بر اساس آزمون بارلت

KMO	آماره بارلت (توزیع کائی اسکوئر)	درجه آزادی	P-value
۰/۹۳۱	۷۰۸۲/۶۸۴	۳۶۴	۰/۰۰۱

برحسب مقادیر برآوردشده توزیع کائی اسکوئر برای تفاوت میانگین بین دو ماتریس در سطح خطای ۰/۰۰۱ معنادار بود؛ به عبارتی دیگر مقدار خطای آن برابر با ۰/۰۰۱ بود و از آنجاکه این مقدار خطا از ۰/۰۵ کمتر بود، می‌توان گفت توزیع دو ماتریس با هم برابر نبود. در نتیجه شرط حداقلی برای پاسخ به سؤال برقرار شد.

جدول (۲) برآورد واریانس استخراج‌شده با استفاده از ویژه مقدار

اجزاء	مجموع	درصد واریانس	درصد تجمعی
۱	۱۵/۱۰۸	۳۹/۷۵۸	۳۹/۷۵۸
۲	۳/۹۳۶	۱۰/۳۵۹	۵۰/۱۱۷
۳	۲/۴۲۶	۶/۳۸۵	۵۶/۵۰۲
۴	۱/۴۸۹	۳/۹۱۸	۶۰/۴۲۰
۵	۱/۳۴۹	۳/۵۵۰	۶۳/۹۷۰
۶	۱/۱۳۴	۲/۹۸۴	۶۶/۹۵۴

با توجه به مقادیر برآوردشده، عامل اول ۳۹/۷۵۸ درصد واریانس را از کل واریانس‌های موجود در واحدها تبیین می‌کند. عامل دوم که از مجموع واریانس باقی‌مانده استخراج شده توانسته است ۳/۹۳۶ واحد واریانس باقی‌مانده را تبیین کند و در مجموع در مقایسه با واحدهای معرف واریانس مقدار ویژه مقدار آن برابر با ۱۰/۳۵۹ درصد شده است. همچنین مشخص شد که عامل سوم ۶/۳۸۵ عامل چهارم ۳/۹۱۸، عامل پنجم ۳/۵۵۰ و عامل ششم ۲/۹۸۴ درصد از واریانس باقی‌مانده را استخراج کردند. بنابراین، با این نتیجه می‌توان گفت که عامل‌های اول، دوم، سوم، چهارم، پنجم و ششم به لحاظ

آماري توجیه دارند؛ درحالی‌که عامل‌های پایین‌تر از آنها توجیه آماری ندارند. زیرا مقدار واریانس موجود در هر کدام از آنها از مقدار واریانس موجود در هر کدام از معرف‌ها کمتر است؛ در نتیجه تنها عامل‌های نام‌برده از لحاظ آماری با معنا و مفهوم بود.

در این بخش نقاط برش بارهای عاملی بر اساس جدول استیونز^۱ (۱۲) برابر با ۰/۵۱۲ انتخاب شد و برای اینکه مشخص شود چه معرفی بر روی کدام عامل و با چه وزنی بارگذاری می‌شود از رویکرد چرخش مایل استفاده شد. این چرخش که بنا به ادبیات نظری انتخاب گردید نشان می‌دهد که عامل‌ها به هم بستگی دارند. به عبارتی دیگر در این چرخش استقلال عامل‌ها حفظ نمی‌شود و مقدار آماره آن نسبتاً به مقدار چرخش متعامد^۲ که قطب دیگر رویکرد چرخش است، بالاتر است. در ادامه جزئیات این آزمون و نحوه بارگذاری معرف‌ها بر روی عامل‌ها به‌طور مبسوط تشریح شده است.

با استناد به نتایج جدول شماره ۳ مشخص شد که چه معرفی بر روی کدام عامل بارگذاری می‌شود که می‌توان نتیجه گرفت که معرف‌های مستخرج در بخش کیفی در عامل‌های تعیین‌شده قرار گرفتند. نقش رسانه‌های جمعی در توسعه ورزش همگانی کشور و راهبردهای آن عامل اول عوامل علی، عامل دوم عوامل زمینه‌ای، عامل سوم عوامل مداخله‌گر، عامل چهارم راهبردها، عامل پنجم پیامدها و عامل ششم پدیده محوری نام‌گذاری می‌گردد.

مقادیر برآوردشده در جدول شماره ۴ (بار عاملی و مقدار P) بیانگر این است که بارهای عاملی مربوط به همه معرف‌های مؤلفه «الگوی ورود خیران در ورزش» در وضعیت مطلوبی قرار داشتند. به عبارت دیگر، همبستگی مؤلفه «الگوی ورود خیران در ورزش» با معرف‌های این مؤلفه در حد متوسط به بالا برآورد می‌شوند و در نتیجه ابزار سنجش این پژوهش از اعتبار عاملی برخوردار است.

طبق جدول شماره ۶ شاخص‌های ارزیابی کلیت الگوی معادله ساختاری با توجه به دامنه مطلوب این شاخص‌ها در مجموع بیانگر این است که داده‌های پژوهش الگوی مفروض تدوین‌شده را حمایت می‌کند. به عبارت دیگر، برازش داده‌ها به الگو برقرار است و همگی شاخص‌ها جز شاخص نسبت کای اسکوئر به درجه آزادی، بر مطلوبیت الگوی اندازه‌گیری الگوی ورود خیران در ورزش دلالت دارند.

^۱ Stevens

^۲ orthogonal rotation

جدول ۳) بارگذاری بارهای عاملی با استفاده از چرخش مایل

معرف‌ها	عامل‌ها					
	۱	۲	۳	۴	۵	۶
عوامل علی-۱	۰/۷۸۵					
عوامل علی-۴	۰/۷۷۱					
عوامل علی-۲	۰/۷۳۵					
عوامل علی-۳	۰/۶۹۷					
عوامل علی-۵	۰/۶۸۴					
عوامل علی-۶	۰/۶۴۷					
عوامل علی-۹	۰/۶۲۸					
عوامل علی-۸	۰/۶۰۶					
عوامل علی-۷	۰/۵۸۴					
عوامل زمینهای-۴		۰/۶۹۲				
عوامل زمینهای-۵		۰/۶۳۶				
عوامل زمینهای-۷		۰/۶۱۶				
عوامل زمینهای-۱		۰/۶۱۳				
عوامل زمینهای-۳		۰/۶۰۷				
عوامل زمینهای-۶		۰/۶۰۷				
عوامل زمینهای-۲		۰/۶۰۲				
عوامل مداخله‌گر-۲	۰/۷۷۴					
عوامل مداخله‌گر-۴	۰/۷۱۱					
عوامل مداخله‌گر-۱	۰/۷۰۴					
عوامل مداخله‌گر-۵	۰/۶۹۳					
عوامل مداخله‌گر-۳	۰/۶۸۴					
راهبردها-۳		۰/۷۷۹				
راهبردها-۲		۰/۷۱۳				
راهبردها-۱		۰/۷۰۳				
راهبردها-۵		۰/۶۸۷				
راهبردها-۴		۰/۶۵۹				
راهبردها-۹		۰/۶۴۸				
راهبردها-۶		۰/۶۲۳				
راهبردها-۷		۰/۶۱۹				
راهبردها-۸		۰/۵۶۹				
پیامدها-۳	۰/۸۲۳					
پیامدها-۴	۰/۸۲۰					
پیامدها-۲	۰/۷۴۵					
پیامدها-۱	۰/۷۳۰					
پدیده محوری-۲	۰/۷۲۵					

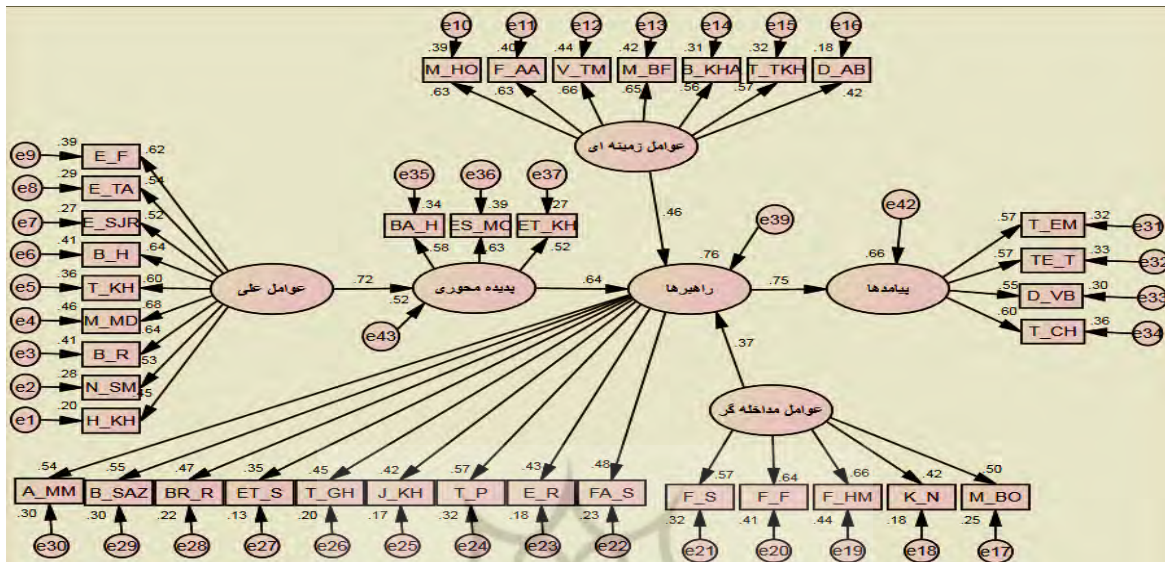
معرفها	عاملها					
	۱	۲	۳	۴	۵	۶
پدیده محوری-۱						۰/۷۲۰
پدیده محوری-۳						۰/۶۹۸

جدول (۴) تحلیل عاملی تأییدی الگوی پژوهش

متغیرها	مؤلفهها	بار عاملی	P-value
عوامل علی	استانداردسازی فضاهای ورزشی	۰/۴۷	۰/۰۰۱
	عدالت توزیعی اماکن ورزشی	۰/۵۳	۰/۰۰۱
	ارتقای سلامت جسمی، روانی و معنوی	۰/۶۴	۰/۰۰۱
	بهره‌برداری صحیح از حمایت‌های خیران	۰/۶۵	۰/۰۰۱
	تعامل هدفمند با خیران	۰/۶۱	۰/۰۰۱
	محدودیت منابع دولتی	۰/۶۲	۰/۰۰۱
	برنامه راهبردی	۰/۵۳	۰/۰۰۱
	نظارت و سازمان‌دهی مستمر	۰/۵۵	۰/۰۰۱
	حضور خیران	۰/۶۵	۰/۰۰۱
	هماهنگی و هم‌افزایی مجمع خیران و دولت	۰/۵۸	۰/۰۰۱
عوامل زمینه‌ای	فقدان آموزش و آگاهی	۰/۶۳	۰/۰۰۱
	وجود توجه مدیران به فعالیت‌های اثربخش	۰/۶۳	۰/۰۰۱
	منظم‌بودن برنامه‌ها و فعالیت‌های خیران	۰/۶۴	۰/۰۰۱
	بسترسازی انگیزه‌ای جهت حضور خیران ورزشی	۰/۵۷	۰/۰۰۱
	طرح تک‌برم خیران	۰/۶۰	۰/۰۰۱
	اولویت برنامه‌های خیریه در وزارت ورزش	۰/۵۰	۰/۰۰۱
	فقدان ارتباط با سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان کلان	۰/۶۴	۰/۰۰۱
	فقدان هم‌افزایی بین مجمع خیران و رسانه	۰/۶۰	۰/۰۰۱
	فقدان فرهنگ‌سازی در فعالیت‌های خیران	۰/۵۸	۰/۰۰۱
	کنترل و نظارت ناکافی	۰/۴۲	۰/۰۰۱
عوامل مداخله‌ای	محدودیت بودجه	۰/۵۸	۰/۰۰۱
	فرهنگ‌سازی	۰/۶۲	۰/۰۰۱
	اطلاع‌رسانی	۰/۶۳	۰/۰۰۱
	تحقیق و پژوهش	۰/۵۶	۰/۰۰۱
	ورود خیران ورزشی	۰/۴۴	۰/۰۰۱
	تولید قوانین حمایتی	۰/۵۳	۰/۰۰۱
	اعتمادسازی	۰/۴۹	۰/۰۰۱
	برنامه‌ریزی	۰/۶۷	۰/۰۰۱
	مدیریت و سازمان‌دهی خیریه توسط خیران	۰/۵۲	۰/۰۰۱
	آموزش و مدیریت منابع	۰/۶۱	۰/۰۰۱
پیامدها	تقویت انگیزه مشارکت خیران	۰/۵۷	۰/۰۰۱
	توسعه اجتماعی از طریق ورزش	۰/۶۳	۰/۰۰۱
	دسترسی ورزش برای همه قشرها	۰/۶۳	۰/۰۰۱
	توسعه چهارگانه سطوح ورزش	۰/۶۲	۰/۰۰۱
	باور و حمایت مسئولان از خیران ورزشی	۰/۵۹	۰/۰۰۱

متغیرها	مؤلفه‌ها	بار عاملی	P-value
	ایجاد ساختار مناسب برای جلب خیران ورزشی	۰/۶۶	۰/۰۰۱
	اعتماد خیران	۰/۵۸	۰/۰۰۱

الگوی پژوهش

شکل (۱) الگوی نهایی پژوهش

جدول (۶) شاخص‌های ارزیابی کلیت الگوی اندازه‌گیری الگوی ورود خیران در ورزش

شاخص‌ها	نام شاخص	اختصار	الگوی نهایی	برازش قابل قبول
شاخص‌های برازش	نیکویی برازش	GFI	۰/۹۰۶	بزرگ‌تر از ۰/۹۰
	نیکویی برازش اصلاح‌شده	AGFI	۰/۸۷۲	بزرگ‌تر از ۰/۹۰
	برازش هنجار شده	NFI	۰/۹۴۳	بزرگ‌تر از ۰/۹۰
	برازش تطبیقی	CFI	۰/۹۹۲	بزرگ‌تر از ۰/۹۰
	برازش نسبی	RFI	۰/۹۱۲	بزرگ‌تر از ۰/۹۰
شاخص‌های برازش مطلق	برازش افزایشی	IFI	۰/۹۹۴	بزرگ‌تر از ۰/۹۰
	برازش مقتصد هنجار شده	PNFI	۰/۷۰۱	بزرگ‌تر از ۰/۵۰
شاخص‌های برازش مقتصد	ریشه میانگین مربعات خطای برآورد	RMSEA	۰/۰۷۲	کمتر از ۰/۱۰
	نسبت کای اسکوتر به درجه آزادی	CMIN/df	۲/۷۸۴	مقدار بین ۱ تا ۳

توسعه زیرساخت‌های اجتماعی و توسعه سخت‌افزارها در ورزش از جمله موارد شناسایی شده بود که به استانداردسازی فضاهای ورزشی، عدالت توزیعی اماکن ورزشی و ارتقای سلامت جسمی، روانی و معنوی اشاره دارد، همسو است. خادم در پژوهشی با عنوان «شناسایی و مدل‌سازی عوامل مؤثر بر جذب منابع خیریه و وقف به ورزش زنان» به اولویت‌بندی متغیرهای جذب خیران در ورزش زنان پرداخته است. این موارد نشان‌دهنده اهمیت ورزش در جامعه است که چه تأثیراتی بر جامعه و افراد دارد که با نتایج حاصل از تحقیق همخوانی دارد (۱۱). در پژوهشی که امروزه و همکاران با

بحث و نتیجه‌گیری

فیلولو^۱ و همکاران بیان کرده‌اند که عوامل مهم و تأثیرگذار در جذب خیران شامل عوامل اجتماعی، تبلیغات، قدردانی، وجهه شخصیتی، جوایز متنوع و انگیزه‌دادن به خیران در ورزش بوده است که بر اساس این، مدیران رویدادهای ورزشی می‌توانند در جذب خیریه و کمک‌های مالی موفق باشند (۱۳). یافته‌های پژوهش‌های حسن‌شاهی و همکاران (۱۴) و حیدری‌فرد و همکاران (۷) با نتایج به‌دست‌آمده در این پژوهش مبنی بر

^۱Filo

در ورزش ببیند و همچنین دربارهٔ ورزش و اثرات آن اطلاعات کافی کسب کنند که چه کمبودهایی در حوزهٔ ورزش وجود دارد که خیران می‌توانند در جبران این کمبودها تأثیرگذار باشند (۱۷). کو^۱ و همکاران اظهار کرده‌اند که حس انسان‌دوستی، پاداش‌های ذاتی، تعهد، احساس تعلق خاطر، جامعه‌پذیری، حفظ چهرهٔ اجتماعی، دریافت جایگاه و خدمات بهتر و قدرت دخالت در تصمیم‌گیری‌ها از جمله عوامل مؤثر در حضور خیران ورزش دانشگاهی در دانشگاه‌های ایالات متحدهٔ آمریکا است که از آنها می‌توان به‌منظور افزایش سطح کمک‌های مالی و انگیزشی خیران در ورزش دانشگاهی استفاده نمود (۱۸). وانگ و گرادی^۲ در پژوهش خود به این نتیجه دست یافته‌اند که شهروندان با اعتقادات مذهبی قوی در مقایسه با دیگران، مشارکت بیشتری در فعالیت‌های خیریه و کمک به قشرهای آسیب‌پذیر و نیازمند داشته‌اند (۱۹). کشاورز و همکاران عوامل جذب سرمایه‌گذاری بخش خصوصی را در ورزش قهرمانی ایران عوامل حمایتی و تشویقی می‌دانند (۲۰). ولف^۳ و همکاران در مطالعهٔ موردی خاص دریافته‌اند که رویداد خیریه اثر کمی در رابطهٔ شرکت‌کنندگان مؤسسهٔ خیریه داشت (۲۱). کریستکر^۴ انگیزه‌های حمایت ورزشی شرکت‌ها را به انگیزه‌های درونی و بیرونی تقسیم کرده است که انگیزه‌های بیرونی شامل افزایش فروش، نفوذ در بازارهای جدید، آگاهی از ویژگی‌ها و محصول، ارتقای تصویر ذهنی شرکت، انحصار ویزند، نمایش مسئولیت‌پذیری اجتماعی شرکت، مشارکت جامعه و مهمان‌نوازی شرکت بود و انگیزه‌های درونی شامل مشارکت، نمایش مسئولیت‌پذیری اجتماعی شرکت و مهمان‌نوازی شرکت بود (۲۲). ناگفته نماند تا زمانی که بستر لازم وجود نداشته باشد خیران انگیزهٔ لازم را برای حضور در ورزش ندارند که اگر موارد گفته‌شده صورت گیرد می‌تواند انگیزه‌ای برای حضور این افراد در ورزش باشد. نیازسنجی دقیق از خلأهای موجود در رابطه با عوامل زمینه‌ای بود که شناسایی گردید. دربارهٔ این عامل باید گفت تقریباً هیچ برنامهٔ علمی و عملی صورت نگرفته است که خیران بیشتر در کدام حوزه باید فعالیت نمایند و برای بهبود کدام قسمت جذب کردند و اگر چنین کاری هم صورت گرفته است هیچ اطلاع‌رسانی‌ای صورت نگرفته است که مردم عادی هم از آن باخبر شوند. در این زمینه وزارت ورزش و جوانان می‌تواند اولویت‌هایی را

عنوان بررسی عوامل مؤثر بر جذب خیران و واقفان انجام داده‌اند به این نتیجه رسیده‌اند که سه مؤلفهٔ اخلاق‌گرایی، فرهنگ‌سازی و آموزش بیشترین تأثیر را بر جذب خیران و واقفان دارد که با نتایج پژوهش حاضر همسو نیست (۱). پاکدامن و همکاران عوامل مؤثر بر مشارکت خیران را در دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور مطرح کرده‌اند که عبارت است از: برگزاری جلسات در بازهٔ زمانی آغازین سال تحصیلی دانشگاه، برگزاری جلسات بازهٔ زمانی خاص و استفاده از منابع مالی خیران در حوزهٔ پژوهش که با نتایج تحقیق حاضر همخوانی ندارد (۱۵). یکی دیگر از مواردی که باید به آن توجه داشت رعایت عدالت در توزیع فضاهای ورزشی است؛ زیرا باید همهٔ افراد به‌صورت مساوی با توجه به شرایطی که دارند از آنها استفاده کنند. در این زمینه کاستی‌های بسیاری وجود دارد که ورود خیران می‌تواند نوعی جذب سرمایهٔ مناسب باشد که فضاهای ورزشی استاندارد در همهٔ نقاط کشور ساخته شود و همهٔ آحاد جامعه به‌صورت مساوی از این اماکن استفاده نمایند. در این باره باید تعامل سازمان‌یافته‌ای ایجاد شود تا خیران به‌سمت ورزش نیز گام بردارند و به کمک ورزش بیایند. بدون شک موارد یادشده با مدیریت و برنامه‌ریزی درست مسئولان می‌تواند انجام شود. بنابراین، نداشتن برنامهٔ راهبردی درست در این زمینه مزید بر علت شده که ورود خیران در ورزش مانند دیگر حوزه‌های مشابه موفق نبوده است. نبود نظارت و سازمان‌دهی مستمر در حوزهٔ کمک‌هایی که به ورزش شده نیز بی‌تأثیر نبوده است. اگر شفافیت لازم در این زمینه وجود داشته باشد بدون شک می‌توان امیدوار بود که خیران بخواهند در حوزهٔ ورزش نیز حضور پررنگی داشته باشند. نتایج به‌دست‌آمده در پژوهش یعقوبی و همکاران با عنوان «طراحی مدل کیفی عوامل مؤثر بر جذب خیران ورزش دانشجویی کشور» نشان داده که رفتار خیرانه در ورزش دانشگاهی یکی از مقوله‌های جذب خیران در ورزش دانشگاهی است که مقوله‌هایی همچون رفتار داوطلبی، توسعهٔ تجهیزات ورزش دانشگاهی، توسعهٔ اماکن ورزش دانشگاهی، تخفیف برای دانشجویان و حمایت مالی را در بر می‌گیرد که با تحقیق حاضر همسو نیست (۱۶).

نبود آموزش و آگاهی از موارد دیگری است که باید مسئولان به آن توجه کنند. چون مردم از ظرفیت امور خیریه در ورزش کمترین اطلاع را دارند و آگاهی لازم را که تا چه حد می‌توانند اثرگذار باشند، ندارند، در نقطهٔ مقابل خیران قرار دارند. آنان نیز باید آموزش‌های لازم را در بحث سرمایه‌گذاری

1) Ko

2) Wang & Graddy

3) Woolf

4) Kirkesæther

5) Brand

قهرمانی است (۲۳). خسروی‌زاده و همکاران بیان نموده‌اند که موانع سرمایه‌گذاری و مشارکت بخش خصوصی در ورزش با عوامل قانونی و حقوقی مواجه است (۲۴).

منظور از راهبردها تعامل‌ها و کنش‌هایی است که کنشگران در قبال شرایط (علی، زمینه‌ای و مداخله‌ای) از خود بروز می‌دهند. ترویج فعالیت‌های خیرخواهانه در ورزش یکی از راهبردهای مهم در ورود خیران است. برای ترویج فعالیت‌های خیرخواهانه بهتر است هر فعالیتی که قرار است صورت گیرد با هماهنگی مجمع خیران باشد و در صورت امکان از نظرات این افراد نیز استفاده شود و شفافیت در انجام فعالیت‌ها می‌تواند اصلی مهم در بحث اعتماد متقابل باشد که باید رعایت شود و در پرداخت‌های مالی نیز باید این‌گونه باشد و با برنامه‌ریزی‌های دقیق و به‌موقع امور انجام گیرد. فرهنگ‌سازی می‌تواند راهبردی مقبول باشد که در ورود خیران به حوزه ورزش مؤثر واقع شود. یکی از راه‌های فرهنگ‌سازی می‌تواند پیشگام‌بودن پیشکسوتان نامی در هر رشته باشد که در جامعه جایگاه و پایگاه اجتماعی مناسبی دارند و از طریق این افراد می‌توان تعاملات لازم را با خیران انجام داد و در همایش‌هایی که از پیشکسوتان دعوت می‌شود از خیران نیز دعوت شود تا بیشتر با بُعد جوانمردی و روحیه پهلوانی ورزش آشنا شوند. اطلاع‌رسانی در هر کاری به‌عنوان راهبردی موفق عمل کرده است. در بحث ورزش اطلاع‌رسانی به‌مراتب بیشتر می‌تواند اثرگذار باشد. اگر درباره ورزش و مزایا و تأثیرات آن اطلاعات کافی در اختیار خیران قرار داده شود بی‌شک تأثیرات مثبتی بر جذب نظرات آنان دارد. در کنار این اطلاع‌رسانی‌ها می‌توان درباره ضعف‌های موجود در حوزه ورزش اطلاع‌رسانی کرد و در اختیار این افراد قرار داد و همچنین در صورت اشاره کردن به این موضوع که اگر این ضعف‌ها برطرف گردد چه پیامدهای مثبتی دارد، نیز اثرگذار خواهد بود. یکی دیگر از راهبردهای کاربردی می‌تواند الگوبرداری از دیگر سازمان‌ها مانند آموزش و پرورش باشد که می‌توان از قوانین موجود در این سازمان‌ها الگو گرفت و از آنها استفاده کرد. برای جذب بیشتر افراد نیز می‌توان خیران را شناسایی کرد و با این افراد مکاتبات لازم را برای حضور و فعالیت در بخش ورزش انجام داد. همچنین می‌توان با بخش‌های خصوصی که در ورزش سرمایه‌گذاری کرده‌اند مذاکره کرد و اگر تمایل داشتند می‌توان از حضور این بخش نیز استفاده کرد. از دیگر راهبردهای شناسایی شده تصویب و وجود قوانین حمایتی از خیران است که می‌تواند اثرگذار باشد. از جمله این قوانین به این مورد می‌توان اشاره

مشخص کند که با توجه به آن خیران را جذب نمایند. از این‌رو، ضرورت ارتباط با خیران نیز صورت خواهد گرفت و می‌توان بهترین استفاده را از ظرفیت خیران کرد. از سوی دیگر، عوامل مداخله‌گر در ورود خیران یکی دیگر از اهدافی بود که بررسی شد. ضعف در انعکاس فعالیت خیران از موارد مداخله‌گری بود که شناسایی شد. پوشش نامناسب فعالیت‌های خیران توسط رسانه و توجه‌نکردن مسئولان به فعالیت‌های مجمع خیران در سال‌های گذشته عوامل مؤثر در بی‌انگیزگی این افراد بوده است و موجب استقبال‌نکردن خیران برای کارهای خیرخواهانه شده است. در این زمینه اگر سازوکاری فراهم شود که بین سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان ورزشی و خیران ارتباطی برقرار شود و برنامه‌ریزی‌های انجام‌شده را در اختیار خیران قرار دهند و بخواهند خیران بررسی نمایند که بیشتر در چه حوزه‌هایی می‌توانند کمک کنند بدون شک می‌توان از این ظرفیت استفاده بهتری داشت. همچنین می‌توان با شناسایی قوانین بازدارنده در صدد رفع این قوانین برآمد و راه‌های ارتباط را راحت کرد. نبود فرهنگ و نبود بستر مناسب برای فرهنگ‌سازی در فعالیت خیران نیز از دیگر مواردی است که می‌تواند نقش مداخله‌گر منفی داشته باشد. برای فرهنگ‌سازی می‌توان از رسانه‌ها و فضای مجازی کمک گرفت تا فرهنگ‌سازی درستی صورت گیرد که خیران به فعالیت‌های خیرخواهانه خود بهتر و بیشتر بپردازند. کنترل و نظارت کافی مسئولان بر فعالیت‌هایی که در ورزش صورت می‌گیرد می‌تواند نکته‌ای مثبت از نظر خیران تلقی شود و خیران نیز با دیدن کنترل و نظارت کافی بیشتر ترغیب می‌شوند که در حوزه ورزش فعالیت نمایند و کارهای خیرخواهانه خود را در حوزه ورزش انجام دهند. همچنین اگر مجمع خیرانی که در حوزه ورزش فعالیت می‌کند تشکیل شود و از نهادهای نظارتی کشور نمایندگانی در جلسات آنان حضور یابند و فعالیت‌های آنان را بررسی نمایند، بدون شک بهره‌برداری بیشتر در حوزه ورزش صورت خواهد گرفت. با توجه به محدودیت‌های مالی که در ورزش وجود دارد بدون شک ورود خیران و سرمایه‌گذاری آنان می‌تواند کمک بسیار مفیدی در ورزش باشد و پیشرفت‌های مناسبی نیز حاصل می‌شود. بنابراین، مسئولان باید در جهت رفع موارد مداخله‌گر گام بردارند تا سازوکار ورود خیران بهتر و بیشتر فراهم گردد. سیدباقری و شریفیان ادعان کرده‌اند که عامل قانونی دولتی مهم‌ترین عامل مانع و عامل مدیریت ورزشی کمترین عامل مانع در حمایت مالی نکردن شرکت‌های خصوصی از ورزش

همچنین مراکزی جهت گذراندن اوقات فراغت افراد ساخته خواهد شد و در کل شاخص سلامتی جامعه بالا خواهد رفت. علاوه بر این، می‌توان به‌ترشدن وضعیت مالی بخش ورزش در جهت ساخت زیرساخت‌های ورزشی را که توسعه‌ای پایدار است، مهم‌ترین پیامد در این حوزه در نظر گرفت. در نهایت اینکه پدیده اصلی حضور خیران در صنعتی به نام ورزش است که با سلامتی جامعه و افراد سروکار دارد که اگر این حوزه پیشرفت کند تأثیرات آن را می‌توان در خانواده‌ها دید.

با توجه به نتایج به‌دست‌آمده می‌توان گفت در توزیع جغرافیایی اماکن ورزشی باید عدالت توزیعی رعایت شود و همه افراد جامعه به‌صورت یکسان با توجه به هرم جمعیتی از سرانه‌های ورزشی بهره‌مند شوند تا خیران با تمایل قلبی بهتری در ورزش سرمایه‌گذاری کنند. همچنین بین سازمان‌های مربوط و خیران تعامل دوطرفه برقرار شود به‌گونه‌ای که اهداف دو طرف ارزیابی شود و بهترین تصمیم ممکن گرفته شود تا خیران طبق هدف از پیش تعیین شده در حوزه ورزش سرمایه‌گذاری کنند. علاوه بر این، بسترهای لازم در جهت به وجود آمدن انگیزه همکاری بین خیران و جامعه ورزش فراهم شود تا در نهایت سرمایه مناسبی از طریق خیران برای پیشرفت ورزش جذب گردد.

با توجه به نتایج پیشنهاد می‌شود که جذب سرمایه از طریق خیران در اولویت‌های وزارت ورزش و جوانان قرار گیرد و برنامه مناسبی برای جذب خیران تدارک دیده شود که در این زمینه می‌توان از تجربیات وزارت آموزش و پرورش و وزارت بهداشت بهره گرفت. به عبارتی هم‌افزایی و هم‌فکری بین انجمن خیران ورزشی و نهادهای دولتی و همچنین رسانه‌های اثرگذار و جریان‌ساز ایجاد شود تا راهبردهایی اساسی در این حوزه تدوین و اجرا شود. علاوه بر این، می‌توان همراه با خیران برنامه‌ای مناسب و مدون تهیه کرد که خیران فعالیت‌های خود را حول یک محور آماده انجام دهند و بدون شک بهتر می‌توان از سرمایه‌ها در جهت توسعه عدالت ورزشی بهره برد.

محدودیت‌های پژوهش

از محدودیت‌های پژوهش حاضر می‌توان به موارد ذیل اشاره کرد: جامعه مطالعه شده در این پژوهش صاحب‌نظران و مسئولان ورزشی بودند؛ از این رو امکان تعمیم نظرات آنان به کل صاحب‌نظران حوزه رسانه وجود ندارد. همچنین نتایج پژوهش محدود به متغیرها و مؤلفه‌های ذکر شده در الگوی

کرد که دولت تسهیلات ویژه‌ای در اختیار افراد قرار دهد که این تسهیلات در بخش ورزش سرمایه‌گذاری شود. همچنین تسهیل کردن قوانین بازدارنده‌ای که در ورزش وجود دارد می‌تواند برای خیران نیز مؤثر باشد و بهتر است برای خیران قوانین خاصی تصویب شود که در جهت کمک به بهتر و راحت‌تر شدن امور باشد.

موارد یادشده زمانی می‌تواند تأثیرگذار باشد که اعتماد متقابلی بین دو طرف باشد که اگر این مورد رعایت نشود بدون شک هیچ یک از طرفین به‌راحتی فعالیت‌های خود را انجام نمی‌دهند. در جهت اعتمادسازی بهتر است دستاوردهایی که در حوزه ورزش از قبل صورت گرفته است برای خیران بازگو شود و در زمان همکاری نیز به‌گونه‌ای رفتار شود که خیران در متن کار قرار گیرند و همچنین از دستاوردهای به‌دست‌آمده نیز اطلاع کافی داشته باشند. در ادامه نیز باید به مؤلفه برنامه‌ریزی اشاره کرد که باید حتماً به‌صورت درست انجام گیرد تا کمک‌هایی که شده است با توجه به برنامه‌ای کارشناسی شده استفاده شود تا برای دفعات بعد عملکرد مناسبی وجود داشته باشد که گزارش داده شود. مدیریت منسجم و کارآمد می‌تواند موارد یادشده را رهبری کند و به سرانجام برساند و نباید با مدیریت ضعیف بسترهای به‌وجودآمده را از بین برد و از این ظرفیت مناسب گذشت. درباره مدیریت خیران در بحث ورزش باید آموزش‌های لازم به مدیران داده شود که بتوانند این افراد را بیشتر ترغیب نمایند که در حوزه ورزش فعالیت نمایند. در این باره می‌توان از مدیران موفق حوزه‌های دیگر دعوت کرد و از تجربیات آنان به نحو احسن استفاده کرد.

پیامدها شامل مجموعه عوامل یا توانمندی‌هایی است که همواره شرکت را به نشان دادن عملکردی بهتر از رقبا قادر می‌سازد. عملکرد بهتر وقتی رخ می‌دهد که یک شرکت در شاخصه‌ای یا ترکیبی از شاخصه‌ها به پیشرفت‌ها و توسعه‌ها و قابلیت‌هایی می‌رسد که نسبت به رقبا برتری پیدا می‌کند؛ مانند دسترسی به منابع طبیعی، نیروی انسانی بسیار متخصص و فناوری‌های صنعتی یا اطلاعاتی. همچنین مزیت رقابتی، میزان فزونی جذابیت پیشنهادی شرکت از نظر مشتریان در مقایسه با رقبا است. زمانی که ورزش در میان آحاد جامعه همه‌گیر شود بدون شک افراد کمتری به فعالیت‌هایی که تأثیرات مخربی بر جامعه دارد، روی می‌آورند و از میزان بزهکاری در جامعه کاسته خواهد شد و بازارهای جدید کار و کسب درآمد برای قشر جوان به وجود خواهد آمد.

the effective factors of donors and endowment attracting in sport. Sport management studies. 2018;9(46):157-74. (Full Text in Persian)

2. Brown M, Point K. Should My Advertising Stimulate an Emotional Response? Retrieved April. 2009;10:2017.

3. Jahaniyan N. A Jurisprudential And Economic Study Of Ownership In 'Waqf'. Eghtesad-e Islami. 2010;10(38):5-32. (Full Text in Persian)

4. Soltanian A, Bahreiny F, Namazi S, Amiri M, Ghaedi H, Kohan G. Mental Health of high school students and its effective factors in Bushehr Province. ISMJ. 2005;7(2):173-82. (Full Text in Persian)

5. Asadi M, Barati Moghadam B, Naghavikoljahi M. The relationship between dimensions of Islamic lifestyle and happiness among the students of Kharazmi University. Islam And Health Journal. 2015;2(1):33-8. (Full Text in Persian)

6. Fani M, Abdoljabbari M, Atashzadeh-Shoorideh F, Karamkhani M. The criteria of healthy humans from the perspective of religious texts. J Res Relig Health. 2017;4(1):104-17. (Full Text in Persian)

7. Heydari Fard S, Sharifian E. Identification and comparison of barriers to donor's contributions to development of sport facility. Sport management studies. 2017;9(41):81-96. (Full Text in Persian)

8. Nasirzadeh AM, Farahani A, Khezri H. Designing Implementing Strategy Model for General Department of Sport and Youth of Kerman Province by BSC Approach. Applied Research in Sport Management. 2014;3(2):11-26. (Full Text in Persian)

9. Rowe K, Karg A, Sherry E. Community-oriented practice: Examining corporate social responsibility and development activities in professional sport. Sport Management Review. 2019;22(3):363-78.

10. Peluso AM, Rizzo C, Pino G. Controversial sports sponsorships: Effects of sponsor moral appropriateness and self-team connection on sponsored teams and external benefit perceptions. Journal of Business Research. 2019;98:339-51.

11. Khadem AR. Identifying and Modeling Factors Affecting the Attraction of Charity Resources and Endowed with Women's Sports. 2019. (Full Text in Persian)

12. Stevens PA. A stochastic frontier analysis of English and Welsh universities. Education Economics. 2005;13(4):355-74.

13. Filo K, Funk D, O'Brien D. The antecedents and outcomes of attachment and sponsor image within charity sport events. Journal of Sport Management. 2010;24(6):623-48.

14. Hassanshahi H, Qharman-Tabizi K, Sharifian E. Assessing the position of endowment and sports charity among the endowments of Kerman province. The first

مفهومی تحقیق است و برخی از نمونه‌های لحاظ‌شده جهت شرکت در مطالعه تمایل نداشتند.

پیشنهاد‌های پژوهش

پیشنهاد می‌شود در پژوهشی میزان سرانه ورزش هر منطقه مشخص شود و با توجه به هرم جمعیت میزان بودجه برای افزایش سرانه ورزشی در نظر گرفته شود. همچنین، موانع حضور خیران در ورزش شناسایی و تأثیر پیامدهای حضور آنان بر پیشرفت ورزش دانش‌آموزی سنجیده شود. علاوه‌براین، پیشنهاد می‌شود با توجه به نظر کارشناسان و مسئولان، حوزه‌های فعالیت‌های خیران در ورزش مشخص شود.

قدردانی

از مسئولان محترم دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال، مشاوران محترم و تمامی عزیزانی که در اجرای این پژوهش همکاری نموده‌اند، تشکر و قدردانی می‌شود.

ملاحظات اخلاقی

بنا بر اظهار مؤلفان مقاله، این پژوهش برگرفته از رساله مقطع دکتری مؤلف اول است که در دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران شمال در تاریخ ۱۳۹۹/۰۶/۲۹ با شماره ۱۳۸۸۷ ثبت شده است.

حامی مالی

بنا بر اظهار مؤلفان مقاله، این پژوهش حامی مالی نداشته و با هزینه شخصی مؤلفان به انجام رسیده است.

تضاد منافع

مؤلفان مقاله هیچ‌گونه تضاد منافی درباره این پژوهش گزارش نکرده‌اند.

مشارکت مؤلفان

نگارش مقاله: مؤلف اول؛ استادان راهنما: مؤلفان دوم و سوم و استاد مشاور: مؤلف چهارم.

References

1. Afroozeh MS, Afrouzeh H, Kameli F. Identifying

national conference on the achievements of sports science and health. The first national conference on the achievements of sports science and health; Abadan-Iran: Abadan University of Medical Sciences; 2017. (Full Text in Persian)

15. Pakdaman M, Sari M, Montazeralfaraj R, Fallahzadeh H. Management Pattern of Health Benefactors' Collaboration in Medical Sciences Universities of Iran. *Journal of Community Health Research*. 2019;8(3):164-76. (Full Text in Persian)

16. Yaghoobi A, Pourkiani M, Emami F, Alavi SH. Providing a Qualitative Model of Factors Affecting the Attraction of the Country's Student Sports Donors (Based on foundation data theorizing). *Research on educational Sport*. 2021;8(21):59-84. (Full Text in Persian)

17. Amiriparian S, Doroudian AA, Honari H, Safania A. Designing a comprehensive model for attracting donors in sports with the foundation s data theory approach. *Sociological Cultural Studies*. 2021;11(4):31-62. (Full Text in Persian)

18. Ko YJ, Rhee YC, Walker M, Lee J-H. What motivates donors to athletic programs: A new model of donor behavior. *Nonprofit and Voluntary Sector Quarterly*. 2014;43(3):523-46.

19. Wang L, Graddy E. Social capital, volunteering, and charitable giving. *Voluntas: International Journal of Voluntary and Nonprofit Organizations*. 2008; 19(1): 23-42.

20. Keshavarz L, Hamidi M, Goodarzi M, Sajadi SN. Establishing a Performance Management System for the National Olympic Committee: by the Balance Scorecard Approach. *Scientific Journal Of Organizational Behavior Management in Sport Studies*. 2014;1(1):21-30. (Full Text in Persian)

21. Woolf J, Heere B, Walker M. Do charity sport events function as "brandfests" in the development of brand community? *Journal of Sport Management*. 2013;27(2):95-107.

22. Kirkesæther E. The link between corporations' (sponsors') motives behind sport sponsorship activities and the attractiveness characteristics of sport sponsorship objects: a comparative case study of The Norwegian association of orienteering and The Norwegian football association as sponsorship objects 2011.

23. Seyed Bagheri S, Sharifian I. Identifying and prioritizing the financial barriers of private companies to sports-heroism. *Research in Sports Management and Motor Behavior*. 2017;7(13):55-66. (Full Text in Persian)

24. Khosravizadeh E, Bahrami A, Haghdadadi A. Investment and involvement barriers of private sector in Markazi province sport. *Sport Management Studies*. 2014;6(24):207-22. (Full Text in Persian)

